

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

DEBRECEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Bethlen István gróf miniszterelnök rendkívül nagyfontosságú kijelentései olaszországi utjáról

A magyar és olasz nemzet boldogulása érdekében íratott alá a barátsági szerződés —
A fiumei szabadkikötő jelentősége a magyar gazdasági életben

„Álltom, hogy elrabolt nemzeti becsületünket adta vissza az olasz nemzet”

Budapest, május 2. A keresztény kiscgazda, fődmives és polgári párt Almássy László elnöklétével értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai Bethlen miniszterelnök vezetésével teljes számban jelen voltak.

Bethlen miniszterelnököt a párt tagjai hosszantartó feljénzéssel és meleg ünnepléssel fogadták.

Attérve a napirendre, Marschall Ferenc a budapesti ügyvédi kamara legutóbbi közgyűlésén elhangzott

szokatlanul agresszív felszólalásokra hívta fel a kormány figyelmét.

Pesthy Pál igazságügyminiszter kijelentette, hogy az ügyvédi kamara közgyűlésén történekről csak hírlapi közlemények alapján van tudomása, de intézkedett aziránt, hogy teljes szövegben kapja meg az ülés jegyzőkönyveit és ezek alapján bírálják meg az ott elhangzottakat. Abban a feltevésben, hogy megtörténtek ezek a kijelentések, csak megütközésének és sajnálkozásának adhat kifejezést, hogy az ország első ügyvédi kamarája annyira letért arról az útról, amelyet eddig elfoglalt.

Lakatos Gyula, mint az ügyvédi kama a választmányának tagja, kijelentette, hogy ugy a választmány tagjai, mint a kamara tagjainak tulajdonképpeni része a legnagyobb mértékben

sajnálatosnak tartja az elhangzott destruktív jellegű és a kamara óriási többségének fel-fogásával ellenkező kijelentéseket.

Kéri a pártot, hogy ne tegyen felelőssé 3 ezer ügyvédet azért, mert 2-4 egyén izléstelenséget mondott.

Scitovszky belügyminiszternek a felszólalásokra elhangzott választát a párt egyhangulag tudomásul vette.

A pártértekezletet pártvacsora követte.

A pártvacsorán Kenéz Béla mondott rendkívül nagytejszéssel fogadott felköszöntőt.

Meghatott hangon ajánlotta fel a párt további támogatását a miniszterelnöknek, Isten áldását kérve rá és családjára. (Percekig taps és éljenzés).

Bethlen miniszterelnök állott fel ezután szólásra

és beszédében ezeket mondta:

Mielőtt elindultam Olaszországba, azt mondtam, hogy három cél vezet Rómába. Az egyik az, hogy Fiume szabad kikötőjét elérhessük, hogy az újból rendelkezésére álljon

a magyar kivitelnek, a magyar közgazdaságnak, a másik az, hogy azokat a barátsági kapcsolatokat, amelyek bennünket évszázadokon keresztül fűztek Olaszországhoz és amelyek csak a világháború alatt szakadtak meg ideiglenesen, újból életre kelteni próbáljuk és az a cél vezetett, hogy ezt a tradicionális barátságot lehetőleg egy szerződés formájába öntve annak termékeny jövőjét biztosítani képesek legyünk.

Ami az első célt illeti, Fiume az utóbbi években nem birt azzal a jelentőséggel a magyar közgazdasági életre, mint a háború előtt. Kivitelünk nagymértékben lecsökkent és nem arafelé, hanem főleg a nyugati államok felé irányult, ott keresett elhelyezést a magyar termelés. Mégis azt mondom, ne becsüljük alá a magyar szabadkikötőt, illetőleg ne becsüljük alá azt a lehetőséget, hogy tengerhez jussunk.

Ne felejtjük el azt, hogy kivitelünk tekintetében nagy érdek fűződik ahhoz, hogy

Fiumét, mint tengeri kikötőt használni képesek legyünk.

Hiszem a multban is elsősorban erre felé irányult kivitelünk. A Levante, Egyiptom, Kisázsia, Konstantinápoly, a görög állam területe és szigete felé.

És ha a jelenben ez a kivitel nem is jelentős, mégis bizom abban, hogy a fokozott mértékben előrehaladó konszolidáció és gazdasági rekonstrukció útján elérkezünk oda, hogy kelet felé jelentős kivitelünk lehet.

Erre az időre kell fenntartani a lehetőséget és megteremteni a lehetőséget arra, hogy Fiumén keresztül exportálni képesek legyünk. Természetes, hogy Fiuméba csak szárazföldi úton Jugoszlávián keresztül jut hatunk. A további feladat tehát, amit meg kell oldani, egyfelől az, hogy biztosítsuk azt a tranzitot, amely lehetővé teszi, hogy a magyar áruk olyan áron és feltételek mellett juthassanak a fiumei kikötőbe, amely versenyképességüket a világgiacon biztosítja és lehetővé teszi. További részletes tárgyalásokra van tehát szükség egyfelől Olaszországgal, hogy részletekben is valóra váljanak azok az elvi megállapodások, amelyeket kötöttünk. Tárgyalásokra van szükség déli szomszédainkkal abból a célból, hogy

a tranzit révén a kikötőhöz juthassunk.

Második feladat, amiért vállalkoztam az akcióra, az, hogy azokat a tradicionális kapcsolatokat, amelyek

a magyar és olasz nemzet között évszázadokon keresztül szövődtek, a világháború után újból életre kelteni próbáljam.

Olaszországban a nemzeti újjáébredés és Magyarországon a nemzeti újjáébredés korszaka parallel keletkezett. A magyar és olasz nemzetek olyan közös érdekeik voltak, amelyek

parancsolólag követelték a két nemzet fiainak együttműködését,

a nemzeti függetlenség, a nemzeti egység helyreállítása érdekében. A nemzeti egység volt zászlajára írva azoknak az olasz hazafiaknak, akik arra törekedtek, hogy Olaszország egységét állítsák helyre és felszabadítsák Ausztria alól a megszállva tartott részeket, Olaszország legtermékenyebb részeit.

Az utóbbi időben Magyarországon

a magyar hazafiak a magyar önrendelkezési jogért küzdöttek,

szemben az osztrák abszolutizmussal.

Egy évszázados küzdelem folyt le, amelynek rendjén azonos érdekek alapján együttműködött az olasz nemzet legjobb fiaival a magyar nemzet érdekeiért. Megváltozott a helyzet az 1860. év végén. Magyarország a kiegyezés folytán önrendelkezési jogának bizonyos mérvéhez jutott, az olasz egység helyreállt és bár változtak a viszonyok, azok a baráti kapcsolatok, amelyek a magyar népfiai az olasz nemzethez fűzték, nem szűntek meg és bekövetkezett a világháború, amely tulajdonképpen nem köztünk és olasz harctéren, hanem az osztrák és olasz érdekek között.

Mi becsülettel kitarottunk ebben a háborúban, ezért bennünket senkinek sem illehet szemrehányással.

A békekötés után ezek a szimpátiák újból felébredtek. A példának egész sorát tudnám felemlíteni, amelyek bizonyítják a közelmultban, hogy az olasz kormány szimpátiával kísérte Magyarország feléledését, talpraállítását.

Mi ennek az oka? Azt hiszem, a római ut és az aláírt szerződésekkel együtt nem lehet kétséges, hogy senkinek olyan nagy érdeke nincs, mint egyfelől a magyar nemzetnek abban, hogy az Adrián erős Olaszország állt, de másik oldalon az olasz nemzetnek abban, hogy

a Duna völgyében erő fej-

lődésképes magyar nemzet álljon.

Igenis, az érdekek harmónikusak és egységesek. Épen ezért ez a szerződés, melyet aláírtunk, nemcsak konkrétformába öntése azoknak a baráti kötelezettségeknek, amelyekre az imént rámutattam, hanem ennél lényegesen több. Ez a szerződés nem egy vérszegény, tehetetlen platonikus szerelem kifejezése.

Élni akaró, férfias két nemzet együttműködésének kifejezője.

(Taps) Kifejezője azoknak a közös érdekeknek előrevitele érdekében, melyekre céloztam, nem azért, hogy kalandokba menjünk, nem azért, hogy másokat fenyegezzünk, vagy bárkivel szembeszálljunk, hanem a közös érdekek alátámasztására és megerősítésére.

A két nemzet boldogulása érdekében íratott alá ez a szerződés

És mi a jelentősége ennek a szerződésnek? Kell-e ezt ebben a teremben magyarázni. Már Kenéz Béla rámutatott arra a helyzetre, amelyben voltunk a trianoni szerződés megkötése után, letiporva, területeinktől megfosztva, a magyar pénzügyi válság közepében, tönkretett közgazdaságban, k rülvéve egymással szövetséget kötött államoktól, nap nap után kitéve megalázásoknak.

Mást nem hallhattunk a szomszéd részéről, vagy bárhonnán nemzetközi téren, mint parancsszót. Az egyenlőség megszűnt nemzet és nemzet között. Nap nap után ki voltunk téve annak, hogy beügyeinkbe avatkoznak. Ez volt a helyzet Trianon megkötése után és talán egyetlen nemzet sem érzi úgy megalázó helyzetének súlyát, mint a magyar, mert ez a nemzet nem materialista, nem hajhássza a boldogságot, csakis gazdasági téren.

Ennek a nemzetnek önérdete van nemzeti büszkesége, nemzeti becsülete.

(Hosszantartó taps.)

A magyar nemzet erősen és súlyosan érezte a megaláztatásának óráit, éveit, amelyeken keresztül kellett vergődnie.

És most egy nagy nemzet, egy európai nagyhatalom, amelynek sulya van Európa politikai életére, egyenlő társának fogadja, megbecsüli, tiszteletet ad a magyar nemzetnek. Igenis

álltom, hogy a tőlünk elrabolt nemzeti becsületünket adta vissza az olasz nemzet.

(Hosszantartó viharos taps.)

Legyen ezért hála és köszönet annak a nagy nemzetnek, legyen ezért hála és köszönet azoknak a nagy államférfiaknak és vezetőférfiaknak, aki ennek a magyar nemzetnek valódi nagy képességét kellő pillanatban felismerte és ezt a nemzetközi életben honorálni kívánta.

Eljutottam fejtegetéseim végére. A magyar nemzet és a magyar becsület köszönheti annak, hogy a háboruban vitézül és becsülettel kitartott és a háboruban olyan katonai erényekről tett tanúbizonyságot, amelyekkel kevés más nemzet dicsekedhet. Köszönheti annak, hogy békében olyan önfegyelmeltséggel, olyan áldozatkészséggel és olyan szervező-képességgel tett tanúbizonyságot, amely méltóvá tette ezt a nemzetet, hogy más nemzetek barátja fogadják. Mert ne higgyék azt, hogy az a megbecsülés, amelyben Rómában részesültem, csak az én személyemnek szólt. Ez a megbecsülés ennek

a magyar nemzetnek szólt és azoknak a nemzeti erényeknek, amelyeket békében és háboruban egyaránt mutatni képes volt. A mi feladatunk, hogy ezeket az erényeket ápoljuk, hogy nap-nap után megtegyük azt a kötelességet önzetlenül és ellenszolgáltatás nélkül, amelyeket ez a nemzet választott azoknak a politikai elvi alapoknak, amelyeket hirdetett a párt a választásokon és amelyekből soha e pártnak egyetlen tagjának sem szabad eltérnie.

Poharam emelem azokra az elvekre, amelyeket hirdetek és emelem Magyarországot boldogságára. (Hoszszantartó lelkes éjlenzés és taps.)

Beethoven-ünnepély Debrecenben

A halhatatlan mester IX. szimfóniája

Remegve vettem kezembe a tollat, mert a IX. Szimfónia hallása után alig merem kiejteni a nevet: Beethoven. Még fülemben cseng a monu mentális alkotás minden idegszálát rezgésbe hozó fenséges zenéje s lelkesen ül a zenei tökéletesség, az abszolút művészi szépség csodája. Eltre kel bennem minden érzése a szépnek, a csodálatosnak a IX. hallgatása alatt s porig alázva szent tisztelettel gondolok a Mester nagyságára, ki méltónak találta magát arra, hogy a művészet csúcspontjára eljusson. Mi lett volna akkor, ha a X. vagy XI.-XII. Szimfóniáját is megírhatta volna, ha már a IX.-ben ennyi tökéletességet tudott adni? Ki lát a végtelenbe, ki tudja a magasztosság határait megszabni? Nem tudom, de érzem és tudom, hogy Beethoven teste ha elporladt is, szelleme s alkotásai örökké fognak élni.

A mai est, mely a Bika disztermében zsufolt ház és a helybeli és vidéki zenei intelligensek legjava előtt folyt le, felejthetetlen zenei eseménye volt Debrecennek, diadalmos koronája volt az ideai hangversenyszereplőknek. Teljes elismerés illelti érte a Beethoven-bizottságot és a Zenekedvelők Körét, élén Hadházy főispánnal. A délutáni félhat órai gyorsan érkezett Dr. Dohnányi Ernő, Debrecen város díszpolgára s a 6 órai vonattal a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekara és a Palestrina kórus mintegy 120 taggal, kiket a város vezetősége és nagyszámú közönség fogadott és ünnepelt. Este 8 órakor kezdődött a hangverseny, melyről az alábbiakban számolunk be:

A műsort Dr. Petry Pál kultuszminiszteri államtitkár tartalmaz, gondolatokban gazdag, rethorikailag s stílár szempontból is magas színvonalu ünnepi beszéde nyitotta meg. Beethoven művészetének rövid ismertetése mellett három kiváló értékre mutatott rá. Beethoven pantheonista a lelkületének az emberek testvérsülése volt ideálja, mint bámulatos themagazdagságon az éneklő zenekari hangszereken és hangszerelesen keresztül a magasztosságig fokozott. Ismertette az Es-dur zongoraversenyt, melyet mint mondotta a mi Dohnányiak, Debrecen Dohnányia fog játszani. S valóban az Es-dur zongoraversenyben melyet játszott, melyet méltó helyére emelt, melyet művészet s virtuozitása tökéletesen interpretált. Érezzük hogy ő nem csak a mi művésznünk, de örömtől s büszkeségtől hevítt érzéseink ujjongtak arra a tudatra, hogy ő, a magyar művészetnek egyik legnagyobb reprezentánsa már az egész világ ünnepeltje, elismert nagysága. Nemcsak a zongorán, melyen

a zenekari aláfestés mellett nagy konturokban kiemelkedő előadó-művészete diadalmaskodott s viaskodott a mű tökéletességével, de a IX. Szimfóniában is, melyet partitúra nélkül dirigált le olyan hatalmas lendülettel, olyan biztos vezetéssel s tökéletes kidolgozásban, hogy egyenesen elbűvölte a közönséget s szűnni nem akaró tapsal honorálta a farszto s tökéletes művészi teljesítményeért.

Az Es-dur zongoraversenyt Komor Vilmos a már Debrecenben is előnyösen s jól ismert kiváló karnagy dirigálta olyan tudással és tartalommal, komoly művészi felkészüléssel, amely csak olyanoknak adatott meg, akik nagy jövő s megérdemelt gyors fejlődés és siker előtt állanak. A zenekart úgy urajta, mint egy hadvezér, ki célosan s tudatosan végzi művészi munkáját. Utései, beintései, színei határozottak, nyugodtak, figyelmesek, indokoltak és logikusak. Nyugodt vezetése mellett egyetlen felesleges mozgást sem tesz. Tudatosan végzi művészi munkáját s látszik, hogy nagyszerű zenei felkészültségével, főlényesen játszik a zenekari hangszereken, amelyek minden mozdulatára finoman reagálnak.

Egyenrangú részesei az est sikerének a zenekar és a Palestrina kórus. A zenekar mindkét dirigens kezében eszköz volt a cél szépségeért anélkül, hogy a csupa művészekből álló európai hírv zenekar tagjai külön is bármit elhagytak volna művészi tudásukból, interpretáló képességükből. Csak néhányat az elsők közt az elsők közül: Dömötör a fuvolája finomságával, Kotracsek az oboája finom színeivel. Váczai klarinettjének briliáns hangjával, művészi pianissimóival, discret intonálásával, Novák a fagott, Honti a kürtművészetével, vagy a vonósok közül Danzinger a hangversenymester, Kárpáthy a cellón, és mind-mind a Palestrina gyönyörű kórusával, Medek, Basillides, dr. Székelyh di, Szende egyenlő részesei a sikernek, pedig Nyiregyházaórló fáradtan jöttek s a nagyhőségben sokat szenvedtek. Megérdemelnék, hogy ha a helyel nem kellene takarékoskodni — mindről külön megemlékezzünk.

Még csak azt, a felejthetetlen esttel kapcsolatba, hogy dr. Dohnányi Ernő díszpolgári oklevelének hivatalos átadása ma, kedden délelőtt fél 11 órakor városháza tanácstermében történt meg. (f. i.)

A világhírű eredeti angol

THE CHAMPION kerékpárokat

havi 20-30 pengő részletre, kerékpáralkatrészeket nagyban gyári árban. Árjegyzék 500 káppal ingyen, Kéltó gammi 500, baló 210-től feljebb, Lang Jakab és Fia kerékpár és guminyagkereskedők, Budapest, VIII. ker., József körút 41. sz.

Vitéz László Miklós debreceni vegyesdandárparancsnokot altábornaggyá nevezte ki a Kormányzó

Hétfőn este fáklyás-zenés felvonulást rendeztek a tiszteletére. Vályi Nagy Frigyes ezredest tábormokká neveztek ki

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint illetékes helyről értesülünk, a Kormányzó a honvédelmi miniszter előterjesztésére vitéz László Miklóst, debreceni vegyesdandárparancsnokot május elsejével

altábornaggyá nevezte ki.

A kinevezés az egész városban osztatlan örömet és őszinte meglepetést keltett, hiszen vitéz László altábornagy nemcsak a katonaság körében örvend a legnagyobb népszerűségnek és szeretetnek, hanem Debrecen egész társadalmának köz tiszteletben és szeretetben álló tagja ő, akinek igen nagy része van abban, hogy Debrecenben a katonai és polgári társadalom között ma már a legnagyobb egyetértés uralkodik.

Vitéz László Miklóst altábornaggyi kinevezése alkalmából hétfőn este fél-hét órakor a tisztikar népes küldöttsége kereste fel

vitéz Nagy Pál

nyugalmazott c. altábornagy vezetésével, aki a tisztikar őszinte szívből jövő szerencsekívánatait meleg szavakban fejezte ki az altábornagy előtt. Ezután este hét órakor a Debrecenben állomásozó összes csapatok tiszteletük és szeretetük jeléül

fáklyás és lámpionos zenés felvonulást rendeztek

Nóth Antal katonai főkarmester vezényletével a Péterfia-utcán, a ka-

szárnya épülete előtti térségen, amelyet ezalkalommal sűrű tömegekben lepett el a város közönsége. Az esti órákban még a helyőrség tisztjei nagyszámban keresték fel vitéz László altábornagyot, hogy kinevezése alkalmából külön is kifejezzék legőszintébb szerencsekívánataikat szeretett parancsnokuk előtt.

Vitéz László Miklós altábornagy tiszteletére egyébként ma, kedden délben egy órakor

a helyőrség díszbédet rendez.

a Péterfia-utcai tisztli kaszinó dísztermében, amelyen teljes számban fog megjelenni a debreceni helyőrség tisztikara s értesülésünk szerint igen sokan Debrecen város polgári uri társadalmának előkelőségei közül is.

Ugyanekkor egy másik örvendéseményről is beszámolhatunk. — Ugyanis a Kormányzó a honvédelmi miniszter előterjesztésére Vályi Nagy Frigyes ezredest, a katonai és polgári társadalom közbecsülésnek örvendő kiváló tagját

tábormokká nevezte ki.

Vályi Nagy Frigyes tábormokot ez alkalmossal szintén igen nagy számban keresték fel a debreceni tisztikar tagjai, és a polgári társadalom előkelőségei, akik meleg szerencsekívánataikat fejezték ki a kinevezés alkalmából.

A debreceni Magyar Hadimuzeum Egyesület közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szombaton délután 5 órakor tartotta a Debreceni Magyar Hadimuzeum Egyesület évi rendes közgyűlését a városháza dísztermében. A közgyűlésen

dr. Hadházy Zsigmond

főispán elnökölt.

Az Országos Egyesületet

Horváth Károly országos elnök és Thurner Géza

muzeumi főtitkár képviselék.

A közgyűlés elfogadta a Keill Elemér alelnök által előterjesztett évi jelentést az 1926 évi zárszámadást, mely 29.797,315 korona felesleggel zárult, megejtette a választásokat.

Társelnök lett vitéz László Miklós altábornagy,

a 6. vegyesdandár parancsnok. Megválasztották azonkívül 4 számvizsgálót, 30 választmányi tagot, 1 tagot a tudományos, kettőt a muzeumi, és hatot a társadalmi bizottsága, 3 tagot pedig az Országos Egyesület igazgató tanácsába.

A közgyűlés befejezése után

Horváth Károly

országos alelnök tartott tanulságos előadást a párisi muzeumokról, 130 vetített képből mutatva be azok érdekesebb részleteit.

Felvonultak ezután tiszta képekben Páris legszebb részletei. A l'arc de Triomph a világ legnagyobb diadalkapuja, az alatta levő ismeretlen katona sírjával, a Place de la Concorde a világ legszebb tere, hol 1793—1795 ig a gilottin működött és 2800 áldozatot követelt közöttük XVI Lajost, Mária Antoinettét.

A kivégzéseket eredeti metszetek bemutatása alapján szemléltette. Láttuk több képből az Eiffel tornyot, majd a párisi Hadimuzeumot: A Musée de L. Armeet, amelyről bemutatott képekben egymásután vonultak el előttünk régmúlt idők fájdalmas emlékei.

Érdekesség volt a Carnevalmuzeum egyik terme, mely az „Emberi jogok” emlékeit őrző a franciaforradalomból. Láttuk az emberi jogok első proklamációját s alatta

1793. évi első francia alkotmányt emberbőrbe kötve.

E muzeumban őrzik XVI. Lajos és Mária Antoinette személyi tárgyait: fogságukban viselt rongyos ingeket és stoppolt harisnyákat.

Láttuk a világ legszebb, 72 méter hosszú termét a Galleries des Glaces, melyben 1371-ben kikiáltották a győztes németek a német császárságot, hogy 48 évvel később 1919-ben ugyanott aláírják a rettenetes békét.

Ezzel végződött a rendkívül érdekes előadás, melyet Horváth alelnök a remény szavaival fejezett be:

Miként Mohácsból volt, úgy Trianonból is lesz magyar feltámadás!

Ugy a közgyűlés, mint a kitünően rendezett előadás minden érdeme Keill Elemér ny. ezredes, a debreceni Hadimuzeum Egyesület alelnöké, aki e kulturmissziójával megérdemli a köztiszteletet.

Ismételten meg kell emlékeznünk a kitünően vetített képekről, melyeket az Országos Egyesület saját legújabb rendszertű, tökéletes képével teljesen tisztán hozott a fehér vászonra.

A new-orleansi árvíz eddig 200 millió dollár kárt okozott

New Orleansból jelentik, hogy a Missisipi Lovisana államban négy helyen átszakította a gátakat. Több száz ember életveszedelembe forog. Az Arkansas folyó gátja másfél km. hosszúságban átszakadt. Az árvíz 2 ezer embert tett tönkre és 6 millió acre területet öntött el, továbbá 200 millió dollár kárt okozott.

Tizmillió pengővel rendelkezik a népjóléti tárca

Budapest, május 2. Ma délelőtt Vass népjóléti miniszter megjelent a pénzügyminiszteriumban és beható tanácskozást folytatott Bud pénzügy miniszterrel, a népjóléti tárca új beruházási programjáról. A népjóléti tárca 10 millió pengővel fog rendelkezni és a közegészségügy, valamint

a szociális rendezés terén tekintetbe fogja venni a vidék szükségleteit és a vidéki egyetemnek elsősorban olyan egészségügyi intézményeket fog felállítani, amely a közegészségügy szempontjából kedvező eredményeket biztosítana majd a jövőben.

Fahusággal gyilkolta meg egy asszony elvált férje második feleségét

Berlinből jelentik: A blumenthali erdőben tegnap egy borzalmasan megcsönkített női holttestre akadtak. A nyomozás során kiderült, hogy a holttest Urth József nevű berlini kereskedő második felesége, akit az elvált első asszony gyilkolt meg egy fahusággal. A gyilkos nőt letartóztatták. Cinikusan vallotta be,

hogy már egy esztendeje lesi a második asszonyt, hogy valami módon megölje.

Minden valószínűség szerint a legszigorubb büntetést fogja kiszabni a törvényszék. A gyilkos nőt a tömeg megakartja lincselni a nyílt utcán, úgy, hogy az összegyűlt embereket ren: őri attakkal kellett szétoszlatni.

Nagyszabású népgyűlést és kulturális előadásokat rendez májusban a debreceni ÉME

Eckhardt Tibor, Lendvay István, Cholnoky Jenő és Méhely Lajos Debrecenben

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja népes választmányi ülést tartott hétfőn délután clubhelyiségében. Szathmáry István dr. elnök kegyeletes szavakkal parlamentálta el a ker. magyarság és az ÉME nagy halottját, Prohászka Ottokárt. Bejelentette, hogy az egyesület nevében annakidején elküldött részvét-táviratára a székeskáptalan köszönőlevelet intézett az elnökséghez.

A választmány szinte fájdalommal emlékezett meg a megdicsőült főpapról.

Majd az egyesület nagyszabású májusi programjáról tett bejelentést az elnök.

Az ÉME május 22-én hatalmas keretek közt népgyűlést rendez, amelynek szónokai

Eckhardt Tibor, Lendvay István és ifju Szele György lesznek.

Közölte az elnök azt az örvendetes híradást is, hogy sikerült május hóra egy-egy előadás megtartására megnyerni a budapesti egyetem két tudós professzorát,

dr Cholnoky Jenőt és Méhely Lajost.

A felolvasások időpontját az elnökség a sajtó útján közli a közönséggel.

Végül számos fontos egyesületi és társadalmi probléma került szónyegre, — így többek között beszámoló a befejezés felé közeledő nagyszerű sakkversenyéről, — s az ülés a késő esti órákban ért véget.

Cserkészünnepély a református főgimnáziumban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A ref. főgimnázium 172. sz. Erő cserkészcsapata május 7-én éri el első fogalomtételének öt éves évfordulóját. Ebből az alkalomból a hét szombatján fél 5 órai kezdettel a jubiláló csapat a ref. főgimnázium udvarán tartja meg azt a nagyszabású

táborfüzi estével egybekötött délutánját,

amely iránt már eddig is szokatlan érdeklődés nyilvánult meg az egész városban.

Az ünnepély előkészítésének nagy része a cserkészszakmákra hárult, akik már április 30-án mintegy ötvenen jöttek össze, hogy megbeszéljék a gimnázium hatalmas tornacsarnokában felállítandó büffe ügyét. Lelkesedéssel szavazták meg, hogy az ünnepély sikere érdekében nagy

gyűjtést indítanak meg a cserkészeket szerető ismerősök körében, s hogy a büffe kezelését is a cserkészek leánytestvéreinek és rokonainak segítségével mellett magukra vállalják. De maguka cserkésziük is nagy lelkesedéssel készülnek a minden tekintetben szépek ígérkező ünnepélyre.

A közönség szemeláttára fogják felverni az őrsök sátraikat, majd a lélekemelő és teljes pompájában folyó zászlófelvonás után az

izgalmas és tanulságos versenyeknek egész sorozata fogja szórakoztatni a közönséget.

A nézők bármely helyről egyformán jól láthatják majd ezeket a versenyeket, mert egyidőben az udvar több pontján fogják azokat bemutatni a minden ügyességüket és le-

leményességüket latbavető cserkészek.

Megfigyelési, kézügyességi versenyek mellett, mint a délutáni ünnepesség két legnagyobb látványosságát, bemutatják a fehér szakácsruhába öltözött cserkészek főzési és kenyérsütési tudásukat is.

Ezeket a versenyeket a

krinolin és lassó mutatványok zárják be,

amelyeneket eddig még Debrecenben egyetlen csapat sem mutatott be. Majd különféle játékok, tréfás jelek, sőt tragikus komolyságu színművek is kerülnek bemutatásra, amelyek egytől-egyig a cserkészszellem leleményességéről és sokoldalúságáról tesznek tanubizonyítást.

S ha a változatos mutatványok nézése mellett a vidámarcu ftukban gyönyörködő közönség megehezik: a délutáni és az esti műsor között lévő időközben a tornacsarnokban

berendezett büffében csillapíthatja el szomját és étvágyát. De ebben az időközben sem lesz hiájával a közönség szórakoztató dolgoknak. A tornacsarnok tetejéről az intézet rádiója a külföldi és hazai leadóállomások elsőrendű műsoraival; a tornateremben a gimnázium ének- és zenekara, előadások, szavaltatok, érdekesebbnél érdekesebb bemutatók fogják szórakoztatni a közönséget.

Mikor pedig leszál az este, a tábor közepén kigyul a táborfüz, s felbug a tárogató kesergő hangja, hogy be'e bámulva az égő zsarátokban visszazálljon a lélek a múlt idők messzeségébe, régi dicsőségünk homályába...

... Ebben a szürke, hétköznapi világban ott együtt dobban majd mindenki szive... ott a táborfüz fényénél, a tárogató zokogó szava mellett könnyeborult szemmel látja majd minden ember a magyar multat s... a magyar jövődöt...

Veszedelemes hazárdjáték a debreceni nagyvásárban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni nagyvásár, mióta elvesztette régi közönségét, régi árusait, valószínűleg szemétdombja az idegen, főként zsidó árusoknak, mutatványosoknak, akik közül nem egy tisztességtelen módon pályázik a jóhiszemű kisemberek, tapasztalatlan falusiak kifosztására.

Igen előkelő helyről hívták fel a Hajdúföld figyelmét egy szerencsejátékra mint olyanra, amely

alkalmas arra, hogy tönkretjuttassa azokat, akik általa megkísérlik a szerencsét

Nevezetesen egy bábjátékról van szó, amelyet megtekintett a Hajdúföld munkatársa, aki mindenben igazolva látta informátorunk aggodalmait. A Széchenyi-utcán, nem messze a királyi táblától áll a bábjátékos sátra. Az asztalon egy kis báb, fölül felakasztva egy golyó, amellyel el kell találni a bábót és ha a szerencsés nyerő leüti, kaphat egy aranyórát, egy doxaórárt. Egy tét két-három pengő, aszerint, hogy melyik órára játszik az illető. Az élelmes kikiáltó, aki természetesen zsidó, csalogatószóval hirdeti, hogy két pengő ellenében egy aranyórát lehet nyerni. Aki az első dobásra nem nyer, újból leteszi a két pengőt s ha nyer, az órával együtt visszakapja a befizetett pénzt is, majd akkor, ha egyszer eltalálja a bábót. Ez azonban nem olyan egyszerű, mint azt első pillanásra gondolja az ember.

Száz dobás közül legfeljebb egy talál,

merl a játéknak különböző szabályai vannak. A bábót a golyóval hátulról kell eltalálni, ezenfelül nem szabad a golyónak nagyon kilengeni, mert akkor hiába üti le a bábót, nem

érvényes a nyeremény. Persze az már megint a tulajdonos egyéni tisztességétől függ, hogy mikor mondja ki érvényesnek a nyereményt. Ha neki tetszik, azt is mondhatja, hogy kilengett a golyó.

Másfél órai szakadatlán megfigyelés alatt

egyetlen ember nem akadt, aki nyert volna,

a tulajdonos asztalára azonban valószínűleg ömlött a pénz. A játékos vagy megunt a dolgot, vagy vissza akarta nyerni eddigi tétjeit és ezzel elvesztette minden pénzét. Beszélük, hogy az elmúlt vasárnap délután egy postai alkalmazott

elvesztette egész havi fizetését

és még számosan voltak, akik egy fillér nélkül távoztak e szinte példátlanul hazárdjáték sátrától.

Értesülésünk szerint a dolog felűnt a debreceni ügyészségnek, amely felhívta a rendőrség figyelmét a szerencsejátékra s a magyar közönség reméli, hogy a jövőben a hatóság sem ad engedélyt arra, hogy a korlátlan méretű kifosztás lehetőségeinek tegyék ki a publikumot.

Felhívjuk figyelmét párisi, londoni

nyakkendő
ujdonságainkra

4 5 6
pengő pengő pengő

Spira és Beregi

EIPUSZTITHATATLAN

"ALADIN"
DUPLAERŐS
ZOMANGEDÉNYEK
JÓTALLAS MELLETT
KAPHATÓK!

SESZTINA LAJOS
vaskereskedésében DEBRECEN

Május 8-án lesz az anyák vasárnapja

A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület, mint minden évben, úgy az idén is megünnepli az

anyák vasárnapját

május 8-án. Ezzel az ünnepszenteléssel óhajtjuk figyelmeztetni Debrecen társadalmát a legszebb erény ébrentartására: az anyák tisztelésére.

Ezen a napon a következő templomi ünnepélyek lesznek: Vasárnap reggel háromnegyed 8 órakor ifjúsági Istentisztelet a Nagytemplomban Vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepi Istentisztelet ugyanott. Vasárnap déli fél 1 órakor levele-Istentisztelet ugyanott. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor ifjúsági Istentisztelet a Kossuth-utcai ref. templomban. Vasárnap délután 3 órakor vallásos ünnepély az Árpádtéri ref. templomban. Vasárnap délután 5 órakor vallásos ünnepély a Nagy-, Kossuth- és Ispótlai ref. templomokban, változatos és gazdag programokkal és az anyák vasárnapját méltató ünnepi beszédekkel. Ugyancsak vasárnap délután 3-4 óra között, a

Nagyerdőn nagyszabású népi-ünnepély

szórakoztató zeneszámokkal és előadással. Végül vasárnap este 7 órakor a Kollégium disztermében műsoros estély előadással és művészi számokkal.

Kocsmai incidens Hajduszováton

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az elmúlt év decemberében nagyobb társaság borozgatott az egyik hajduszovátai kocsmában. A késő esti órákban egyikőjük, *Házi Gyula* ittas állapotban sértő kijelentéseket használt a kocsmában tartózkodó csendőrökre, amikor is azok felszólították, hogy menjen fel a csendőrökkel a községházára. Házi azonban nem akart engedelmessé válni, sőt szólt társainak, *Balogh Sándornak*, *Mészáros Imrénnek*, *Fazekas Sámuelnek* és *Házi Gyulának*, hogy

állják utját a csendőröknek!

Tettükért valamennyi ellen hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt eljárás indult. A debreceni törvényszék *Jeney*-tanácsa tegnap vontá őket az ellenük emelt vádért felelősségre és a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondván ki, fejenként

14-14 napi fogházra

és 10-10 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az érdekeltek felebezést jelentettek be.

Wagner József

békéscsabai festőművész kiállítása

(A Hajdúföld tudósítójától.) Május 8-án (vasárnap délelőtt) 11 órakor a városi háza közgyűlési nagytermében fogja dr. *Csűrös Ferenc* közművelődési tanácsnok megnyitni *Wagner József* — Tiszántul egyik legtehetségesebb festőművésze — kollektív kiállítását.

Wagner József már szép sikereket ért el szülővárosában — Békéscsabán, — és Budapesten, ahol a műcsarnokban állandóan állít ki képeket.

Művei, melyek a mai hypermodern művészi korban szinte óázisként hatnak a szemlélőre, egy finom művészlélek egyszerű, őszinte szívből fakadó megnyilatkozásai. Nem hajszol szenzációkat, nem nagyképekűdik, hanem csak lát és amit lát művészi lelkével visszaadja vásznain. Az ő művészete az egészséges ember művészete és egészséges embereknek.

Azt hisszük, hogy Debrecen műpártoló és műériő közönsége tömegesen fogja felkeresni *Wagner Józsa* kiállítását, melyet maga a művész nagy gondtal és izléssel rendez meg.

Mérséklük az autótaxik tarifáját

Tárgyalások az autófuvározó vállalkozókkal

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni közönségnek régi és indokolt kívánsága, hogy a személyszállító és Taxi autók tarifáját szállítsák le. A debreceni autófuvározó vállalkozók most végre ajánlatot tettek a városi tanácsnak, hogy némileg mérséklük a viteldíjakat s egyben be is terjesztették az árszabályt, melyet a csütörtöki ülésen mutatott be *Vass Károly* tanácsnok.

A városi tanács azonban megálapította, hogy a tervezett viteldíjak jóval magasabbak lennének a buda-pestiekénél s így nem fogadta el a bemutatott tarifatervezetet, hanem megbizta *Vass Károly* tanácsnokot, hogy kezdjen újabb tárgyalást az autós vállalkozókkal. Ha valamelyes megállapodás létrejön, akkor a közgyűlés elé terjesztik az ügyet és ez fogja megállapítani az új tarifákat.

A debreceni motorkerékpárosok pompás sikerű kirándulása Erdőbényére

Szirek András utközben könnyebb természetű baleset érte

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni motorkerékpárosok vasárnap kitűnően sikerült kirándulást rendeztek a Tokaj és Sátorajauhegy között fekvő Erdőbénye fürdőbe. Tekintve, hogy szombat éjjel állandóan esett az eső, az indulás felhét helyett félkilenc órára tolódott ki, amikor is

tíz motorkerékpáros indult neki a 120 kilométeres utnak.

Maga az ut épen az eső miatt kitűnő volt, amennyiben a sebeseen haladó motorok nem vertek nagy port maguk után, kivéve a Pallag és Hajdúhadház közötti utszakaszt, ahol még szép időben is szinte lehetetlen — elhanyagolt állapota miatt, — a rendes közlekedés.

Nyiregyházára tízóra előtt érkezett be a motoros kiránduló társaság, ahonnan folytatták útjukat Rakamazon, Tokajon, Bodrogkeresztúron keresztül, kitűnő karban tartott országúton a vadregényes fekvésű Erdőbénye fürdőig. Innen egyszerű ebéd és pár órai pihenés után indultak vissza Debrecenbe.

Szirek András motorkerékpár tulajdonos üzleti elfoglaltsága miatt nem indulhatott reggel a motorkerékpáros kirándulással s hogy azokat még Erdőbényén találja, fokozott sebességgel akarta ezt elérni. Szirek egy 1000 cm-es hatalmas teljesítő képességű oldalkocsis *Harley Davidson* motorkerékpáron harmadmagával indult utnak és 90 kilométeres sebességgel haladva, Rakamaz előtt egy éles fordulóhoz jutott, ahol nem fékezve le teljesen, széles ívben gépestől együtt — szerencsére

felázott talaju újbuzavetésbe zuhantak.

Mint később kiderült, a szerencsétlenség tulajdonképeni okozója *Szirek* egyik utasa volt, aki állandóan biztatta, hogy mutassa meg, mit tud gépével kihozni és épen neki nem történt az ijedtségen kívül semmi baja. Maga *Szirek*, aki a motorkerékpárt vezette, apróbb-nagyobb sebet és zúzódásokat szenvedett a fején, arcán és ballábján, míg a másik utas a lábán sérült meg jelentéktelenül. A szerencsétlenség után három négy perc múlva már ott voltak a visszafelé haladó kirándulók és első segélyben részesítették társukat.

A pár lépésre fekvő egyik tanyából friss vizet hoztak és kimosva társuk sebeit, bekötötték, majd egyikük oldalkocsis motorkerékpáron beszaladt a másfélkilométerre eső Rakamazra, ahonnan orvost hozott. Merő tévedésen és rossz információ alapján alapszik tehát a délutáni lap azon híre, hogy *Szirekék* másfélórán keresztül feküdtek volna eszméletlen állapotban, elhagyatva az országúton. De ez már csak azért sem történhetett volna meg, mert kizárt dolog az, hogy egy autós, vagy motorkerékpáros az uton el tudjon anélkül menni, hogy szerencsétlenül járt társa segítségére ne siessen. Mutatja ezt egyébként az is, hogy e y rövid óra leforgása alatt, míg a debreceni kiránduló motoros társaság társuk segítségére volt, nem kevesebb, mint négy motorkerékpáros és három autós haadt el és valamennyi megállt, hogy segítségükre lehetne-e valamiben. Amikor pedig *Szireket* az oldalkocsis motor

kerékpárra felültették, hogy a debreceni klinikára vigyék tetanus oltás miatt, egy *Rakamaz* felől érkező autó, amely egy *Ujfehértói* orvosé, maga mellé ültette *Szireket* és elvitte *Ujfehértóra*, hogy

azonnal beoltsa tetanus ellen.

Ebből egyébként azt a tanulságot is levonhatja a kirándulni akaró motoros, hogy mindig együtt induljon a többiekkel, mert akkor ilyen szerencsétlenség nem fordulhat elő. Ugyanis egy rutinizott motorkerékpáros halad az élen, megengedett sebességet diktálva, amikor pedig fordulóhoz, vagy akadályhoz ér, kar feltartással figyelmezteti a hátul jövőket a lassu menetire. *Szirek* állapota egyébként nem ad aggodalomra okot.

Darányi Ignác temetése Tasson

Budapest, május 2. Vasárnap délután temették el Tasson *Darányi Ignác*ot. A temetésen az egész környékről több tízezerre menő nép jelent meg. A temetésen a kormányt és a földmívelésügyi miniszteriumot *Mayer János* földmívelési miniszter és *Schandl Károly* államtitkár képviselték. Ott volt a református egyházkerület vezető főgondnoka is. A koporsót a *Darányi* birtok gazdasági cselédje vitték a sírkertbe, ahol a nyitott sírnál *Szöreghy* tassi lelkész mondott megható imát.

A debreceni MANSz dalestélye Kabán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni MANSz Erzsébet női énekkar Kabán a Somogyi vendéglő összes helyiségeiben május 15-én este fél 8 órai kezdettel fényes műsorral, táncokkal, szépségversennyel egybekötött nagyszabású

dalestélyt rendez.

Ezen alkalomra meghívja a szomszédos MANSz egyesületeket is. Debrecenből igen sokan fognak kirándulni ezen dalestélyre.

A Debrecenből szereplő művészek, a kabai műkedvelő gárda valamint a sok kedves szórakozások felejthetlenné teszik a dalestélyt.

Jegyek válthatók a *Palotay Lajos* üzletében (Kálvin-tér 5.) Kabán a Somogyi vendéglőben és az összes szereplőknél. Jegyek ára: 2 pengő, családjegy 3 személyre 5 pengő.

Agyafurt szélhámos után nyomoz a rendőrség

(A Hajdúföld tudósítójától.) *Horváth Endre* állítólagos verpeléti községyi jegyző a múlt év októberében hitelbe nagyobb értékű árut vásárolt a *Csapó-úca* 18. szám alatt levő kézműáru nagykereskedésben, azzal az ígérettel, hogy tartozását legkésőbb karácsonyig kiegyenlíti. A kereskedő karácsony elmúltával, tekintve, hogy pénzt nem kapta meg, többbizben levélben szólította fel *Horváthot* a fizetésre. Amikor pedig választ sem kapott, sőt utolsó felszólítása visszaérkezett, feljelentette adósát a rendőrségen. A rendőrség levezette *Horváth* ellen a nyomozást és megállapította, hogy *Horváth* tényleg volt *Verpelésten* alkalmazva, de csak mint napiújs írnok, azonban onnan még decemberben ismeretlen helyre távozott. Kézrekerítésére a nyomozás tovább folyik.

Az elegáns férfi

5 tavaszi divatcikke:

Kalap

Fehérnemű

Nyakkendő

Gallér és

Harisnya

óriási választékban a legelőnyösebben beszerezhető

Kornfeld uridivatházban

Arany Bika-épület.

HIREK

1927 május 3 (Kedd).

Prot.: Irma. Kath.: Sz. ker. f.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Változó, felhős idő, északkeleti légáramlással, továbbá hőszűréssel és itt-ott kevés esővel.

Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délután 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak Megváltó (Piac-u. 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8.), Muraközy (Hunyadi-u. 5.), Magyar Korona (Péterfia u. 10.), Nádor (Szent Anna u. 66.), Csokonai (Mester u. 43.), Arany János (Csapó u. 77.)

Ker. Tanácsadó Iroda Debrecenben

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának fenti cím alatt (Debrecen, József kir. herceg u. 16.) működő irodája minden szerdán és szombaton délután 6-7 ig ad minden szegényorsú keresztyén embernek bármiféle ügyes bajos dolgában utbaigazítást.

— **Esküvő.** Adamik Jenő, a Nemzeti Hírelintézet debreceni fiókjának helyettes főnöke, szombaton délután esküdött örök hűséget Jóna Juditnak, Jóna Gyula gyógyszerész és neje Peleskey Emma teányának.

— **Kolosváryné Voith Ilonka** operaénekesnő helye teszi a beteg Hoór-Tempis Erzsébetet a Zenedében. A zeneiskola kiváló tanárnőjét, Hoór Tempis Erzsébetet tudvalegileg sajnálatos baleset érte, melynek következtében természetesen nem láthatja el hivatalát. — Miután Hoór Tempis Erzsébet ebben a tanévben aligha épül fel teljesen, a zeneiskolai bizottság helyettesítésére nézve előterjesztést tett a városi tanácsnak, javasolva, hogy Hoór-Tempis Erzsébet helyettesítésével Kolosváryné Voith Ilonkát, a kitűnő operaénekesnőt bízzák meg. A zeneiskolai bizottság egyhangúlag hozott javaslatát elfogadta a városi tanács.

— **A Tisza István tudományos társaság közgyűlése.** A debreceni „Tisza István tudományos társaság” május 8-án vasárnap d. e. 11 órakor a Kollégium disztermében tartja évi rendes közgyűlését, melyen Pokoly József egyetemi tanár elnöki megnyitja után Tankó Béla egyetemi tanár tart Beethovenról emlékbeszédet. Ezután Tóth Lajos egyetemi tanár terjeszti elő főtitkári jelentését. A közgyűlésre szívesen látja a Tisza István tudományos társaság Debrecen város érdeklődő közönségét. Belépődíj nincsen.

— **Angol vendég a Hortobágyon.** Igen érdekes vendége volt vasárnap délelőtt a Hortobágyon Miss Nina Maxwell személyében, aki egyben egy volt angol miniszter leánya és mint szenvedélyes világjáró, eljött megtekinteni a magyar pusztát is. Vasárnap ment ki a Hortobágyra nem győzött betelni annak szépségeivel, úgy, hogy a nagy sárban térdig felgyűrűzve csinálta a fényképfelvételeket. Este az Alföldi pincében Magyar Imre muzsikájában gyönyörködött, majd hétfőn elutazott Debrecenből.

— **Dr. Horváth Jenő ügyvéd** irodáját Bika épületből Ferenc József ut 49. szám (Főpostával szembe) helyezte át.

LEGJOBB

FEHÉRNEMÜEK

FEKETÉNÉL

Tizenegyezer pengő költséggel rendezik a hortobágyi csárda környékét

Országos jubiláris kiállítást rendez a debreceni Gazdasági Egyesület

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Gazdasági Egyesület jun. 11-én ünnepli meg fennállásának hatvanadik évfordulóját és ebből az alkalomból

Országos jubiláris kiállítást akar rendezni a Hortobágyon

Mivel azonban a hortobágyi csárda, illetőleg az emellett levő épületek rendkívül rossz állapotban vannak, az egyesület kérelmet terjesztett a városi tanács elé, hogy

szedesse rendbe a csárda környékét.

A szükséges munkálatok 11.000 P.

kölséget igényelnek, azonban a tanács a közgyűlés felhatalmazása nélkül nem akarta elrendelni a munkálatok megkezdését. A kisebb, lényegtelenebb munkálatok megkezdésére a tanács kiadta ugyan az utasítást, azonban az ügyet a jövő héten megtartandó közgyűlés elé terjeszti. Ha a közgyűlés — ami előrelátható — megadja a felhatalmazást, akkor még június 11-ig rendezni tudják a csárda környékét, amely így tetszetősebb külső mellett várhatja majd a kiállítás alkalmával az ország minden részéből oda-sereglegő gazdákat

Sulyos szerencsétlenségek a debreceni lóvásárban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A nagyvásár alkalmával két sulyos kiemelt baleset történt vasárnap délelőtt. A lóvásárban Tóth Lajos 72 éves sárándi gazdálkodó véletlenül közelebb talált menni egy lóhoz, amely megrugta. Tóth

allásbántorást szenvedett

a rugástól, ugyannyira, hogy a mentőkert kellett telefonálni, akik az első segélynyújtás után kiszállították az öregembert a sebészeti klinikára.

A másik szerencsétlenség Balázs Péter 70 éves nagylétei gazdálkodóval történt, aki szekérral igyke-

zett vasárnap reggel félhét órakor a nagyvásárba. A Károly Ferenc József uton haladt Balázs szekerevel a lóvásárba, amikor egy autótól lovai megbokrosodtak és elragadva a szekeret, felborították. Balázs szerencsétlenségére a lovak közé esett, a kerek pedig keresztülmentek rajta.

Eszméletlen állapotban maradt az uttesten,

mig a mentők első segély után kiszállították a sebészeti klinikára. Állapota igen válságos, amennyiben sulyos belső sérüléseket szenvedett.

Ajánlat ezer hold hortobágyi szikes talaj megjavítására

A város tárgyalásokat kezdett az ajánlattevőkkel

(A Hajdúföld tudósítójától.) A karcagi földmives iskolában a napokban mutattak be egy új találmányukat, amely rendkívül alkalmas a szikes talajok megjavítására. Az új találmány megtekintésére a városi tanács Zöld József tanácsnokot küldötte ki és vele együtt részt vett a bemutatón számos debreceni gazda Jóna István vezetése alatt.

Zöld József tanácsnok a hétről ülésen számolt be utja eredményéről és kijelentette, hogy úgy ő, mint az összes debreceni gazdák elsőrangúnak tartják az új találmányt, amely kiválóan alkalmas arra, hogy vele

megjavítsák a szikes földeket.

Az új rendszerű eke, melyet természetesen traktorral vontathatnak 60-80 cm. mélyen szánt és teljesen megforgatja a szikes talajt, sőt olyan árkokat is lehet ásni vele, amelyek segítségével megfelelően mentesíteni lehet a tovább vagy ismételt elszikesedéstől a talajt. A vállalkozók

ajánlatot tettek a városi tanácsnak arra, hogy a Hortobágyon hosszabb időre bérbé vesznek egy 500-1000 holdas szikes területet évenkénti és holdankénti 2-3 pengő bér mellett s ezt a birtokrészt

teljesen mentesítik a sz. któl.

A városi tanács nem fogadta el ezt az ajánlatot, mert hiszen nem tartja helyesnek a társaság által kívánt hosszú időre szóló szerződés megkötését, ehelyett azonban arra szólítja fel a vállalkozókat, hogy végezzenek próbaszántást a Hortobágy szikes területein. Hír szerint erre a társaság vállalkozik is és

egy hold szikes területet 100 pengőért hajlandó felszántani

az új ekevel. Mivel ez az ajánlat még nem volt írásba foglalva a városi tanács megbizta Zöld József tanácsnokot, hogy kérjen írásbeli ajánlatot és folytassa tovább a megkezdett tárgyalásokat, melyek eredményeseknek ígérkeznek.

— **Hét év Szibériában.** Irta: Grob Imre. Azok közt a munkák közt, melyek a szibériai fogság emlékét dolgozzák fel, elsőrangú hely illeti meg ezt a most megjelent művet. Grob Imre könyve a krasznofarszki pokol hét esztendejét sorolja fel nemcsak megkapó érdekességgel, hanem olyan élethűséggel, mely szinte élményévé teszi a könyvet annak számára, aki elolvassa. A könyv kapható Csáthy Ferenc ut. egyetemi könyvkereskedésben. Ferenc József ut 8

— **Ügyvédi hír.** Dr. Székely Béla ügyvéd irodáját Deák Ferenc utca 10. szám alá áthelyezte.

— **Tűkörgyártás kirkatok, tűkrözése, autók csiszolt üvegezése** Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon: 3-56.

— **Szörmeárúk megóvását, mindenféle téli ruhák gondozását** elvállalom. Nagy József szűcsmester, Szent Anna-utca 3. szám.

— **Magyar lányok hozománya.** T. Kálmánchelyi Irén szakácskönyve. Kapható a Hajdúföld könyvosztályában.

— **Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujságárusnál.**

— **Ötmillió pengő a többtermelés megindítására.** Budapestről jelentik: A minisztertanács pénteken 5 millió pengőt szavazott meg a többtermelés megindítására. A földmiveltésügyi miniszterium már meg is kezdte a munkálatok előkészítését.

— **A homokkerti Olvasóegylet táncmulatsága.** „A homokkerti ref. Olvasóegylet” május 8-án (vasárnap), saját helyiségeiben műsoros előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként külön a táncra és külön az előadásra vigalmiadóval 1 pengő. Az előadás kezdete délután 4 óra. A tánc kezdete este 8 órakor. Felül-fizetéseket az „Egylet” kulturális céljaira köszönettel fogad a Rendezőség.

— **Velencei magyar vendéglő.**

Az Adria gyöngye a bűbajos: Venezia. A Márk tér, mely Napoleon szavai szerint a világ legszebb salonja, egész nyáron hangos a magyar szótól. A Lidó habjaiban pedig nagyszámú magyar társaság élvezi évről-évre a tengeri fürdő erőt adó hullámain. Azt a sok szépet és gyönyörűt, amit Velence nyújt mindenkinek, csak az olasz koszt keserítette meg. Hiába, a magyar gyomor nem állja az olajos ételt. A legutóbbi időkig nem volt Velencében egyetlen magyar pensió sem. — Két év előtt egy miskolci születésű vendég-lős: Tóth Gyula alapította az első magyar éttermet és pensiót. A közismert Hotel Bauer-Grünwald mellett, a Corte Barozzi 2154 sz. alatt. Egy izzig vérig magyar sziget ez, a nagy olasz tengerben, a neve: „Pensione Margherita”. Minden kényelemmel felszerelt kedves magyar otthon. A tulajdonosa a magyar ember, ki nemcsak jó magyaros kosztal látja el vendégeit, de készségesen látja el minden magyar embernek mindenben szolgálatára. Aki Velencébe megy, ne mulassza el felkeresni a „Pensione Magherita”-t, igazi magyar vendégszeretet fogadja ott és meg van kímélve az olasz olajos kosztól is. — Tóth Gyula típusa az előzékeny magyar vendég-lősnek és a messze idegenben is megmaradt magyarnak. Olaszországban született gyermekei tisztán beszélnek magyarul és a kis csöppsegek büszkén hirdetik, hogy ők magyarok. Tóth Gyula nemcsak élni akar a magyarokból, de meg is maradt családjával együtt magyarnak. Érdemes minden pártolásra.

— **A borivók figyelmébe!** H. bort iszik, kísérje meg es keverje Delma Pezsgővel, meg lesz leve annak jóságától, másrészt italát olcsóbbá teszi.

— **Orvosi hír.** Dr. Rázó Vilmos fogorvosi rendelőjét a Szent Anna- és Bathány utca sarkán épült új városi bérpalotába helyezte át. Bejárat a Bathány-utca felől.

— **Tavaszi és nyári női kalap újdonságok legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.**

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry Janos fogműtermében Darabos-u. 18. Kollégium mögött

Az amerikai rendszerű alkoholfmentes

„DELMA”
pezsgő

a legelvezetesebb üdítő ital.

Megrendelhető:

Szabó Kálmán szikvizüzemében Debrecen, Honvéd-u. 16. Telefon 142.

— A serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohányi termézetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vér tisztító hatásának fiúknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikaon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— Rádió-műsor Május 3. Kedd. Budapest. Délelőtt 9.30, 12 és d. u. 3: Ujsághírek, közgazdaság. 11: Grafonola hangverseny és tánczene. 1: Időjárás- és vízjárásjelentés. 5: Időjárás- és vízjárásjelentés. Utána az Operaház zenekarából alakult kamarazenekar hangversenye. 1. Auber: Fra Diavolo — megnyitót. 2. Saint-Saens: Danse macabre — szimfonikus költemény. A negyedik szimfonikus hangversenymester játssza. 3. Bizet: III. sz. L'Arlesienne — szvit. 4. Beethoven: szimfónia 6.20: Rádió-amatőrposta. 7: Az Operaház „Hunyadi László” előadása. Előadás után hírek, közlemények. 12.15: Magyar líra és cigányzenekarának hangversenye

KÜLFÖLD Bécs (517.2 és 577). D. e. 11 és d. u. 4.15: Zene. 7.10 Esperantó. 7.30: Angol nyelvóra. 8.05: Szimfonikus hangverseny — Berlin (484 és 566) D. u. 4.30 Kamarezene 8.10: Arine-Liese von Dessau, operett 3 felvonásban. — Boroszló (322.6) D. u. 4.30: Romantikus hangverseny 8.10: Berini átvitel. — Majna-Frankfurt (428.6) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.45: Sakk 8.15: Grala: Don Juan és Faust, tragédia 4 felvonásban. — Prága (348.9) D. u. 5: Hangverseny. 8.40: Zene. 9.30: Ének és cselló. — Róma (449). D. u. 5.15: Jazzband. 8.45: Hangverseny. — London (361.4) D. u. 5: Hangverseny. 8.45: Jazzband. 9.45: Ének. 10.45: Bohózat

— A rendőrség új várakozási helyet jelölt ki a hatimunkások számára. Az államrendőrség debreceni kapitánysága az ugynevezett háti munkásoknak és a nap-szamosoknak a Ferenc József-ut és Simonffy-utca sárán, valamint a szemközti fasorban eddig elfoglalt várakozási helyét megszüntette és az iparhatósági ideiglenes igazolvánnyal ellátott hatimunkások részére új várakozási helyül a Dégenfeld-ternek s Róza-utca felől eső részét, a vassátrak oldalára mellélt jelölte ki, míg a hatósági engedéllyel nem rendelkező munkanélküli-napszamosok részére új várakozási helyül a Hatvan-utca végén levő vásártéri mázsa-háztól északra fekvő következő területet jelölte meg.

— Elgázolta a hentesszekér. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért vonta tegnap a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa Kálmán helyi Sándor hentestanulót felelős ségre Ugyanis pár hónappal ezelőtt rosszul fogva be gazdája szekerebe a lovakat, a gyepelő csatja kioldódott és véletlenségből elütötte Marsovszki Gáspárt. A bíróság büntőnek mondta ki az ellene emelt vádban és jogerős ítélettel 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Annak végrehajtását azonban a novella alapján 3 évi időtartamra felfüggesztette.

— Géptulajdonosok figyelmébe. Dobos Pál gépműhelye Budapest, VI., Teve utca 33. Minden gyártmányú céplékhöz készítek hajlított tengelyeket, mindenféle gépkatapultákat, végzek hengerfurásokat, jól, jutányosan, gyorsan

— Női kalapkészítőnek szalmabortnik filc-caplaineik nagy választékban, angross árban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

— Arany-Bika illatazertár Vig-színház mozbemutatóval Készletével és áruival vezet. Padlólakkok és beeresztők.

Legszebb
nyakkendő
FEKETÉNÉL.

— Növendékhangverseny a Zeneiskolában. Kipiult arcú, izgatott, megrebent kis muzikusok játszottak vasárnap délelőtt a Zeneiskola hangversenytermében. nagyon kevés számú közönség előtt. Pedig de sok élvezetben lett volna részük. Nem a nagy zenei teljesítmény, hanem az a kedves őszinte hangulat, amit az apróságok, a szereplő kis titánok maguktól hoztak. Sokan szerepeltek, de ki tudná felsorolni: ki volt nagyobb? ki volt jobb? Mind a legjobb tudását adta, mind hájos, kedves volt, mind becsületére válik tanárának. Látszik, hogy a kis kezdők zenei képzése kivétel nélkül mind jó kezükbe van adva. Itt adjuk a szereplő kis művészek névsorát, akik közül ha ugyan lehet ki vételt tenni, legjobbak voltak: Riegler Káti, Vassó István és Anna meg Szabolcs Lili, Szentgyörgyi Gabi, Nagy Ilona, Seres Ilona, Majerszky Klára Guhy István, Kokas Ferenc, Révész Margit, Kovács Julia, Csáthy Ferenc, Nagy Lenke, Molnár Anna, Nóthi László. (f. 1)

— Féláru utazás a májusi vadásztrofea-kiállításra. A MÁV. igazgatósága 50 százalékos utazási díjkedvezményt engedélyezett a Nemzeti Vadászati Védegyelet Budapestén. a mezőgazdasági múzeumban május 14-től 22-ig tartó vadásztrofea-kiállításnak vidéki látogatói számára. — Aki ezt igénybe venni óhajja, küldjön Nédler Herbert ügyvezető alelnök címére: Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz., két pengőt, mely összeg ellenében postán egy belépőjegyet a kiállításra és féláru vasúti jegy váltására szolgáló igazolványt kap portó mentesen. Aki vadásztrofeát óhajt kiállítani, annak levéleiben megkeresésére az ügyvezető alelnök bejelentési űrlapot is küld. Csak 1926-ban eléjtett vad-trofeja állítható ki. A trofeák bejelentésének és beküldésének határideje május 8.

— Fegyverek árverése a rendőrségen. Az 1925–26-ik gazdasági években a debreceni rendőrkapitány sághoz beszállított talált, gazdátlan, továbbá a kihágási eljárások során elkobzott fegyverek és pisztolyok május 16-án délelőtt 9 órai kezdettel a rendőrkapitányságnál (I. em. 68. szoba) nyilvános árverésen elárvereztetnek. Az árverésen résztvevőknek már vagy fegyvertartási, vagy vásárlási engedélyt kell birtokolni, vagy szereznők. — A kik sem vásárlási, sem tartási engedéllyel nem bírnak, csak abban az esetben lesz a fegyver részükre kiszolgáltatva, ha azt utólag beszerezik.

— Mi a titka annak, hogy az alkoholmentes Delma pezsgő oly rövid idő alatt közkedvelt és népszerű lett? A válasz és a magyarázat erre nagyon egyszerű, mert az ezen kiváló minőségű amerikai ital tényleg nagyon olcsó és tápláló, a legtöbb ember számára ízének megfelelő, háztartásban tehát gazdaságos és miután minden gondos háziasszony szeret takarékoskodni, az ezen italt előnyben részesíti, sőt a borivók is szívesen fogyasztják, mert a savanyúbb borokkal keverve, azokat kellemesebbé teszi. Aki tehát még nem próbálta meg, a saját érdekében tegyen vele kísérletet és azt maga is állandó napi itallá válásztja. Kapható mindenütt!

— Baleset hűvös közben. Gombos Istvánné Késes-utca 16. szám alatti lakosnak tegnap este evés közben a hus a légszöbe került és fuldokolni kezdett. A kihívott mentők résztesítették az első segélyben, majd kiszállították a klinikára.

— Nemzetközi zaidó. Henry Ford szentírásos könyve ismét kapható a Hajdúföld könyvtárában

— A Volt I-kolatársak Szövetségének május 8-iki matinéja. A Volt Iskolatársak Szövetsége május 8-án délelőtt 11 órakor a vármegyeháza dísztermében tartja nagysikerűnek ígérkező matinéját. A diákjóléti célt szolgáló nemes vállalkozás iránt a legmelegebb érdeklődés nyilvánul meg a nagyközönség körében, amit abból is meg lehet állapítani, hogy a jegyek nagyrésze elővételben már elkelt. A nagyszabású irodalmi ünnepély teljes műsora a következő: 1. Énekel a ref. leányközépiskola énekkara. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Bul-tazár Dezső, fővédnök. 3. Magyar dalokat énekel Bergmanné, Wolff Gitta. 4. Az újabb erdélyi irodalom, különös tekintettel Aprily Lajos költszetére: Szabadelőadás, tartja Koncz Aurélné, elnök. Az előadás keretében Aprily-verseket szavalnak: Csűrös Ferike, Geréby Pálma, Kopányi Juliska, Kölcsey Klára, Pap Káti, Szűcs Juci, M. Szűcs Margit. 5. Himnusz! Énekel a közönség. Jegyek május 3-tól kezdve még a „Méliusz“-ban is kaphatók Ülőhelyek: 2 pengő. Diákje y 50 fillér.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság irodahelyiségét Ferenc József ut 45/47. szám alá a Magyar Általános Hi elbank épületébe helyezte át.

— Debrecen sz. kir város köztisztasági és fuvarozási vállalata irodahelyiségét a Szent Anna-utcai városi héralpota (félemelet) helyezte át.

— Országos vasár Mátészalkán. Mátészalka közegében május 16-án országos pótvásár fog tartani minden nemű állatfelhajtással Ugyazintón ezen a napon lesz a kirakóvásár is.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora: Kedd, szerda Kubán—Közé-Körus. Szerda délután Troubadur. (Ifjúsági előadás.)

Mozgósínházak közleményei: Kedd: Apollo

Két sláger egy előadásban: Dr. Imhoff, Hans Land regénye 8 felvonásban. A legyőzhetetlen fiatalság himnuszát csendül ki ebből az igazán filmből. Azonban a szerelemnek meg van a jogosult kora, mert a korról a lélek fiatalodik, azonban a test megöregszik. Nagyon szép jellemet mutat be Bassermann, a világhírű szimfonikus és rendkívül szimpatikus alakítása minden eddigi szerepét felülmúlja. Partnerai a gyönyörű Lee Parry és Paul Hentels, továbbá két magyar színész Mészáros Gyula és Szőke Szabolcs. Megelőzi Heten vagyunk uram heten, színpadon szellemes vigjáték, amelynek alakjai meg nem szűnő kecsaj váltanak ki a közönségnél. A főszerepet utólréhet lenül jól hazánkfia Mindszenti Mária játssza.

Vigszínház
Páris gyermekei, kalandos filmregény. 12 felvonásban. Itta és rendezte Louis Feuillade. Ezt a rendkívül érdekes kalandos filmregényt a közönség egyhangú óhajára vetiük műsorra. Főszereplői Sandra Milovanoff és Bimbula. Ez a film két részből áll, az első a Két párisi virágszál, a második Vicsra a tulvilágból. A legérdekesebb és izgatott filmek egyike, amely meséjénél és a fevételek kitűnőségénél fogva sokáig a legelső filmek között tartja fenn magát.

Jönnék: Az ejséi párbaj, A farkas sziget, A citadella kőme és Én vagyok a gyilkos

KÖNYVESHÁZ

Bernát István: Tanulmányok az agrárpolitika és a magyar agrármozgalom köréből. Ára: 12 pengő. Kiadja a „Patria” irod. váll. és nyomdai r.t., Budapest, IX., Üllői-ut 25

A veterán agrár írónak fenti legújabb művére hívjuk fel azoknak a köröknek figyelmét, amelyek szükségét érzik annak, hogy a napi élet gazdasági és etikai nagy kérdéseit ne csak az egyoldalú merkantil fel-fogás szemüvegén keresztül tekintsék. Áll ez főleg az agrár vonatkozású problémákra nézve, amelyek nemzeti létünknek még mindig alapjai és amelyeknek idegen, sőt ellenséges szempontok szerint való megítélés-súlyos kárt, sőt nemzeti szerencsétlenséget jelentene.

A mű írója több mint négy évtized óta küzd irodalmi és társadalmi téren a magyar mezőgazdaság, a földműves és a földbirtokos igazai-ért. Leírja Károlyi Sándor gróf és Darányi Ignác küzdelmeit, a magyar szövetkezeti élet megalapozásának történetét, emellett vázolja a nyugati törekvéseit, a plutokratikus fejlődés-veszedelmét a demokrácia és a szabadság szempontjából. Sok tanulságot rejt magában az a fejezet, amely a szociáldemokrácia pálfordulását és a régi program elhagyását vázolja, reáutaiva szocialistáink teljes tehetetlen agrárpolitikai mozgódására. Önálló kutatás eredménye az, amit Plinius-sal szemben arról mond, miért tették tönkre a latifundumok lálálát?

A könyv többi fejezeteit is élvezettel és okulásal olvashatják azok, akik akár mint törvényhozók, akár mint egyébként a politikai és társadalmi életben szereplő egyének sűrűn jutnak abba a helyzetbe, hogy állást kell foglalniok a két ellenséges irány, a mindent elborító plutokrácia és a hátrazoritott földbirtokos és a földet művelő millióknak sokszor heves, de mindig érdekes küzdelmében.

Bernát István könyve azt a jövőt is igyekszik rajzolni, ami azok előtt a nemzetek előtt áll, amelyek a gyors fejlődés érdekében egyoldalú politikát folytatnak és engedik elporladni azt, ami nélkül nincs biztos jövő sem a nemzeti lét alapján gazdasági téren, sem egyébként.

A mű Darányi Ignácnak, a szét-darabolt monarchia első agrárföldművelési miniszterének van ajánlva, aki azonban e történelmi beállítást, sajnos, már nem érthette meg.

Legújabb rendszerű arcápolás!
Szépséghibák
kezelése! Szőrirtás
ORVOSI KOZMETIKAI INTÉZET
Kálvintér 19., földszint 21. Püspöki palota

Ne nézzon
se Jobbra,
se balra,
hanem menjon egyenesen
GERŐ ERNŐ
férfi- és fiuruha üzletébe
Debrec-n, Piac u 69
Ott igen jó, tartós és divatos
ruhát olcsón vásárolhat.
Az árak minden darabon láthatóan
felüntetve!

II TULKÖVETÉLÉS KIZARVA!!!

TESTEDZÉS

Budapest amatőr—Keletmagyarország 2:1

A Dréhr serleg megismételt döntő mérkőzéséből minimális gólaránnyal Budapest válogatott csapata került ki győztesen. A játék nem nyújtotta a várt nivót, mind a két csapatban jórészt válogatási hibából nagy hézagok voltak. Budapest csapatában az inkább egyéni játékokat kultiváló Kálisz, rajta kívül Takács II. és Reinhardt tündek ki, míg Kelet csapatában Milotay, Fejér és Schreiber nyújtottak jó játékokat. A döntetlen félidő után Kálisz ér el gólt Kelet védelmének hibájából, majd a mindinkább frontba jövő Kelet vezet támadásokat Budapest kapuja ellen, mikor is egyszer az üresen álló Guttmant lövés pillanatában felbukkant s így mentik a biztos gólt. A durva faultért 11-es járt volna, azonban a bíró nem adja meg. A második gólt ismét Kálisz lövi, Kelet kapuja előtt egy szabadrugásból támadt kavargásból. Kelet erősen küzd, azonban csak szépen tud az eredményen Bobák kapásból lött gyönyörű góljával.

DEAC—NyKISE 3:1

Az őszi bajnoki mérkőzésnek elmaradt 18 perce eredmény nélkül telt el s így a DEAC 3:1-es győzelme jogerőssé vált. Utána barátságos mérkőzést játszott a két csapat, melyet nagyon szép és változatos játék után az NyKISE nyert meg 3:2 arányban.

Uj. válogatott—II. oszt. válogatott 1:1

- Ferencváros—Vasas 3:0
- Nemzeti—Ujpest 4:1
- Hungária—Bástya 2:1
- III. ker.—Sabária 3:1
- Kispest—33 as FC 3:1
- Bak—Somogy 2:2
- Attila—Rákospalota 4:1

LEGJOBB KALAPOK

FEKETÉNÉL

KÖZGAZDASÁG

A debreceni állatvásár

A vasárnapi országos lóvásáron igen nagy volt a felhajtás. A kereslet közepes. A vásár folyamán a következő árak alakultak ki. Jó ló 5-9 millió közepes 3-5 millió, silány 300,000 koronától felfelé. A hétfői lóvásáron ugy a felhajtás, mint a kereslet kicsi volt.

A szarvasmarhavásáron a felhajtás és a kereslet közepes. Vágómarha kilogrammonként életsúlyban 8-11,000, szopós borjú 12-15,000, jármos ökor párja 8-15 millió, fejtes tehén darabja 3-9 millió

A TOZSDE

A pengő Zürichben 90.65

Budapest 90.65, Berlin 123.22.50, Newyork 519 —, London 2525 20.—, Páris 20.36.50, Milánó 27.45, Prága 15.40.—, Belgrád 9.13.12, Szófia 3.75 Bukarest 3.30—, Varsó —.—, Bécs 73.17.50, Hollandia 208 01.25, Brüssze —.—

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.81—27.86, belga 79.675—79.925, cseh korona 16.93—17.01, dán korona 152.75—153.41, dinár 10.03—10.09, dollár 37.81—37.84, francia frank 22.60—22.90, hollandi forint 229.5—230.15, lengyel zloty 64.31—64.85, lei 3.52—3.67, leva —.—, lira 30.0—30.55, német márk 135.675—136.175, osztrák schilling 80.525—80.875, norvég korona 147.80—148.45, svájci frank 110.10—110.50, svéd korona 153.10—153.75.

Gabonatözsde

A készrúpiacra a kereslet fokozatosan élénkül, mivel a külföldi piacok részéről is jelentékeny érdeklődés tapasztalható a magyar gabona iránt. A 76 kg-os tizavidéki búzát 34.25—34.65, az egyéb származású búzát 33.45—33.95 pengővel jegyzik.

A liszt- és őrléményipiacra a gabonacukor drágulásával kapcsolatban az irányzat szintén szűkült. A korpát 19.20—19.40 pengővel jegyzik.

A termények piacán a minimális kínálat szintén az árak további emelkedését vonja maga után. A zabot budapesti paritásban minőség szerint 23.10—23.70, a tengerit 20.81—21.—, a tekerményárpat 23.80—24.70 pengővel jegyzik.

Neubauer János

Sodronygyár, Kétmalom-utca 4.
Stukatur nád, sodronykerítés
raktáron.

Permetezéshez

ezidő szerint leg-
tökéletesebb, mert
legegyszerűbb, leg-
könnyebb, napi
tejesítménye 1 hold, legtartósabb és mindezekért
felelősség mellett legolcsóbb a

Veréb István által Debrecen 1.

Szappanos-utca 10. szám alatt

30 éve kő megelégedés-
gyártott, több ki-
állítás és versenyen első díjjal
kittüntetett, saját talál-
mányu legújabb szerkezetű „SUGAR” permetező.

Bészler és Dávid vaskereskedés

a Kossuth-szobor mellett.
VASÁRUK. HÁZTARTÁSI CIKKEK. SZERSZÁMOK.
Nagy választék. Olcsó árak.

A. J. S.

Harley-Davidson és Triumph

motorkerékpárok képviselője.
Autó- és motorkerékpár kellékek.

Vízvezetési

anyagok:

Fürdőszoba és egész-
ségügyi berendezések.

Cséplési anyagok:

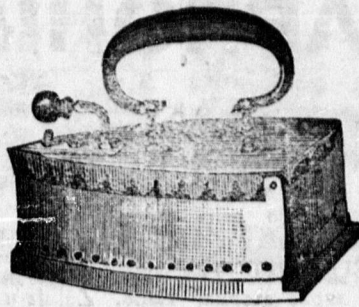
Gépszij, forcsó, dobsin, csapágyfém,
golyócsapág, Ewart-lánc, mentőszekrény,
mérleg, Gép- és hengerolaj, gépszir, tömí-
tési anyag. szerszám.

Kedvező fizetési feltételek mellett!

Műszaki és Kereskedelmi Társaság, Horváth és Miklós Debrecen, Hunyadi-u. 17.

Interurban telefonszám: 4-45.

sürgőny cím: M Ű K E T Á R Debrecen.

Vasalók, edények

és mindenféle
háztartási cikkek
legolcsóbban

Kovács Gyula

vasüzletében,

a Bika-szálló melletti sarkon

Valódi Melichar „Unicum-Drill” vetőgépek és sor-
trágyázók, eredeti Bächner-acélszekerűk (akácok) kormányval
amerikai rendszerű Bächner-tákapok és egyéb talajművelő
különlegességek állandó nagy raktára. Bächner-Melichar eke
és vetőgéppárak kizárólagos képviselője.

Ráhrer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz.

LEFO: 962.

Ugyanott a „Cormick” petrolum traktor és a Magyar Kir. Államvasutak
Gépgyára kerületi képviselője.

Nem részletre,

ellenben

készpénzért

valóban nagyon olcsón vásárolhat

Debrecen legnagyobb

férfi- és fiuruhaárúházában

A MAGYAR RUHAIPAR-nál.

■ Férfi gummi kabát	20 P-től
■ Tartós férfi szövetöltöny	36 ”
■ Divatos tavaszi felöltő	40 ”
■ Sötétkék férfiöltöny	56 ”
■ Vipkord öltöny	60 ”
■ Vipkord felöltő	64 ”
■ Fiuöltöny hosszú vagy rövid nadrággal	32 ”
■ Csikos férfinadrág	14 ”
■ Sport nadrágok	16 ”

Nagy raktárt tartunk a világhírű Guttman féle
munkásruhákból, valamint soffőr-ruhákból.
A cégre kérem figyelni! Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Magyar Ruhaiipar

Debrecen legnagyobb férfi- és fiuruhaárúháza.

Saját készítésű
férfiruhák
kaphatók

SZABÓ JÁNOS

FÉRFISZABÓNÁL.

ref. püspöki palotába, Nagytemplommal szemben.

Mányi hölgyfodrász

KIRÁLY-UTCA 2.

Henné hajfestés minden színben. Manikűr és ondulálás.

PADLÓLAKKOK

Legszébb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kaphatók STERN festéküzletben, Piac-utca 10., Bikkával szemben. Poloska és svábbogár irtóból nagyraktár.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest elsőrendű, modern családi szállója az

SZÁLLODA

**KIRÁLY
ISTVÁN**

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Mércekkéi árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmes nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében.

LENGYEL

F. ST. MO., TISZTIT
Cs. pó-utca 28

**BUDAPESTI
NEMZETKOZI
VÁSAR**

1927 április 30-tól május 9-ig

50% utazási kedvezmény

az összes belföldi vasutakon és hajókon.

Vásárigazolványok kaphatók és felvilágosítást nyújtanak a Vásárhoza:

Budapest, V., Alkotmány u. 8.

Valamint Debrecenben:

Kereskedelmi és Iparkamara,

A vásárigazolványok ára P 3/20.

APROHIRDETÉSEK

LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU szoba előszobával, irodának, lakásnak vagy más hasonló célra azonnal kiadó. — Bathány-utca 15. 855

BUTOROZOTT különbejárattal utcai szoba azonnal kiadó, Zöldfa-u. 9. 857

KÜLÖNBEJÁRATU előszobás, parkettás butorozott szoba garzonnak kiadó. Barna-utca 15. 862

BUTOROZOTT utcai szoba központi május elsejére kiadó. Hűvelyes utca 6. 863

LAKÁS, kis udvaranyitól azonnalra kiadó magánosnak, Kinizsi-utca 32. szám. 877

EGY szoba konyha kamara kiadó. — Azonnal beköltözhető. Erzsébet ut 61. szám. 875

EGY szoba előszoba kiadó, Magos-utca 13. 879

BUTOROZOTT külön bejárattal utcai szoba azonnal kiadó, Zöldfa-u. 9. szám. 883

BUTOROZOTT utcai szoba központi azonnal kiadó. 883

BOCSKAYKERTBEN kétszobás nyaraló kiadó. Csapó-utca 105. szám. 889

KÜLÖNBEJÁRATU 2 butorozott szoba konyhaszolgáltatással május 15-re kiadó. Piac-utca 10 II. 3. ajtó. 889

AJÁNLAT

FÉNYKÉPESZNEK, műteremnek, vartodának vagy irodának berbeadó a „Művészház” helyisége. Bathány-utca 14., ügyvédi iroda. 339

KIRÁLY KÁVÉI mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Degenfeld-ter 11. sz. 157

FIGYELEM! 40 fillér (5000 korona) egy kiló finom felbarna házikenyér. Bethlen-utca 76. Reszler, péküzlet. 374

KERÉKPÁROKAT szakszerűen javít Szabó műszerész, Varga utca 9. Kerékpár kölcsönzés. 670

VÉRSZEGÉNYEKET, gyomorbetegségeket üdülési vágyókat elfogad utcai család. Bővebbet Koppányi, Török Bálint-utca 25. 876

BÁRTFA-FÜRDŐN, kies fekvésű, kifogástalanul tiszta magánvillában, nyaralásra egy-, két- vagy többszobás lakosztályok igen jutányos áron, tetszés szerinti időre előjegyezhetők. Részletes tájékoztató a Hajdúföld kiadóhivatala útján szereshető. 709

MŰHELYNEK raktárnak vagy bármely célra alkalmas helyiség tiado. Csapó-utca 9. sz. 874

GYUMOLCSOS kiadó. Komlóssy-ut 58. Tudakolható Poroszlay ut 2. 885

KERESKEDŐSEGÉD üzletbe helyben vagy vidékre fűszer és csemege szakmába segédnek, vagy raktárnak, pénzbeszedőnek, felvigyázónak vagy expeditornak is elmenne. Ajánlatokat a kiadóba „Azonna” jel igére. 894

BÉRBEADÓ Fancsika 59. számú 29 holdas tanya. szántótelegél, Peterfia-utca 71. 869

Képkerekezés

nagy választékban
olcsó árban

Koncznál, Kálvintér.

KIADÓ két lóra való istálló. Boldogfalva-utca 22. szám. 878

ÜZLETHELYISÉG jó helyen, Telet-utca 62. kiadó. Ugyanott száraz valyog eladó. 870

KIADÓ legforgalmasabb ingatlaniroda (Pataki lakható) bol, iroda, raktár. Páholy, árnyas sörözőhely (lakás italmérs volna.) Bor eladó. Csapó-utca 19. 877

ELADÓ egy ajtó jégsezkrény és iróasztal, Csapó-utca 27. 878

ASZTALOS- és ácsmeister urak figyelmébe ajánljuk Bárczy-utca 3/B. alatti telepünkön üzembe helyezett fagegmunkálógépeinket, 4—4.80 pengő óraberért. 881

EGY 27 éves intelligens fiatalember uradalomba kulcsárnak, mázsárnak, raktárnoknak, vagy jobb keresztyén helyre inasnak urasághoz elmenne vidékre is. Ajánlatot a kiadóba „Alkalmazom” jeligére. 893

KERESLET

FOLDET és körmeléklet korlátlanul sürgősen elfogadok töléshez. Széchenyikert, Eröss Lajos utca 6/B. 860

SZERÉNY igényű, perfekt gép- és gyorsíró esteli irodai munkát vállal. Cím: 9—12. telefonszám. 862

JÓ családból való gyereket fodrásztanulónak felveszek. — Nagy Gábor fodrászmeister kir. törvénytörvény. 865

GYERMEK mellé egészséges, erős fiatal lányt keresek május elsejére. Nyomató u. 3. 872

VIRÁGCSEREPET keresek megvételre. Nemes zöldesgyapinták kaphatók, Simonyi ut 9. 873

KESEKEDELMI szellemű utaszszony vagy unileány fióküzletünk vezetésére kis óvadékkal azonnali belépésre felvétetik. Ingóságkövetítés. 880

ASZTALOS TANONCOT felvez Bessenyei asztalos. Kölcsey-utca 9. 891

TUSNÁDON vérszegényeket, gyomorbetegeket, üdülési vágyókat elfogad utcai család Bővebbet Koppányi, Török Bálint-utca 25. 891

TELJES ellátásra és lakásra egyedül álló hölgyet elvállalok. Cím a kiadóban. 890

ELADÁS

FÉNYKÉPEZŐ gép, kitűnő Goetz fele, 9x12 es, pillanatgázos, 2 drb. kazettával összerakható alvannyal, bőrtokban majdnem új állapotban eladó. Cím a kiadóban. 812

TÁVCSŐ, egy méter hossza ki nyújtható, 8 cm. átmérőjű kitűnő nagyító lencsével, mérnöki és csillagászati célokra kiválóan alkalmas, eladó. Cím a kiadóban. 813

TENGERIDARÁLÓ masszív, lábön álló, jutányosan eladó. 859

Szent Anna-utcai bérpalotában megnyitott az új

Perczel műterem

Vásároljon „TAKARÉKOSSÁG” könyvecskével.

ELADÓ a mikespércsi csandórtörőn 1 db 6 hónapos, kávébarna, növény (pedigrés) német döbermann eb. Szolgálati és házi ebnek igen alkalmas. 849

FODRÁSZ forgószék jókarban levő eladó. Nagy Gábor fodrászmeister, kir. törvénytörvény. 866

ELADÓ Sesta-kert, Poroszlay utca 24. számú 1228. ö. sz. ö. sz. Parcellázható, ház helynek alkalmas. — Értékezhethet lehet Kálvintér 11. ügyvédi iroda és Simonyi ut 36/a. 871

Férfi kalap 6.— P

Férfi harisnya 2.80 P

Férfi sokni —40 P

Férfi ing 6.— P

Royal Áruház, Piac-u. 85.

ELADÓ egy szabályozható függő lámpatartó. Boldogfalva u. 13. 867

BOR tisztán kezelt, jóízű, hordótételekben eladó. Miklós utca 21. 882

Szőnyegek legolcsóbb beszerzési forrásra Kedves úr úr úr. LORINC szőnyegüzem Szabó-utca 11/B. sz. alatt.

TOLGYAOSZLOPOK darabonként 80 fillértől fölfelé beszereshetők Kovács Gyula farsalépén, Károly Ferenc József ut 18/b. 884

HATSZÁZ kéve nád és 3000 nagy valyog eladó Értékezhethet Péterfi-utca 53. szám alatt.

Legforgalmasabb helyeken több üzlet-helyiség

kevés lelépéssel, alacsony bérrrel átadó. Bővebb felvilágosítást ad

STEINER-iroda,

PIAC-UTCA 19, II. EMELET.

Sestában, Andrassy-uton 437 négy-szögöl szőlő 12 millióért eladó.

ELŐSZOBA falfogas, ásványgyűjtemény, Vertheim vaskazetta, mosóteknő, cselédágy eladó. Poroszlay ut 51. 886

HASZNÁLT, jókarban levő teniszrakett eladó Hatvan-utca I. II 18/a. 888

ELADÓ Bocskay-kertben az állomás hoz közel szőlő, új épülettel. Cím a kiadóban. 887

SZEKRÉNYEK, asztalok, gyermek-kocsi, lütkör, gyermekszék, jégsezkrény, madracok eladók. Bethlen-utca 35. 892

Ha Ön jól és olcsón akarja ruhaszükségletét beszerezni, úgy forduljon bizalommal

Tegdes Károly utóda

Csapó-utca 8. szám

hírneves céghez,

ahol lelkiismeretesen és olcsón lesz kiszolgálva. A legjobb szabású mértékutáni öltönyöket és felöltőket, külön és belföldi gyapjuszövetekből

előngös részleltizetésre is

készítik. Jó erős, strappa öltönyöket mérték szerint már

36 pengőtől

kezdve készítik.

MUSSOLINI

Benito Mussolini Romagnában született. Rajta is van szülőföldjének szokásos útravaló ajándéka, az élénk temperamentum. Szülőhelye, amelyben első ifjúságát élte, azt a műveltséget adta meg neki, amelyet **Olaszország** minden kisebbfajta községe a fiának adhat. Adott neki kenyeret a földművelés útján; megadta ezzel azt a meleg, állandóan nevelő érzést, mely az anyafölddel dolgozó emberben csupa közvetlenség, józanság, és tágra nyílt szív sok-sok szeretet befogadására. A kis falutelep zárt és magára hagyott házrendszere pedig azt éreztette vele, hogy elszakíthatatlanul hozzátartozik ehhez az évszázados ember-közülethez, mint e közület szükségszerű örömeinek és bánatainak élő hordozója.

Ezek általános, de mély hatások. De *különös* ható-okokat is nyomozhatunk élete megindulásánál. Apja kovács volt. Ennek köszönhető, hogy korán olyan helyzetbe jutott, mely a szántóvető emberénél mégis csak nagyobb sugarú látókört biztosított ifjúságának. Apja ugyanis régi, aktív tagja volt a szocialista pártnak és így összeköttetései, de meg érdeklődésének és értelmének iránya is túllendítették őt a falu határain. Közeli és távoli eszmélni valók tehát már a szülői házban izgatták a fiút: a kézzelfogható, durva és vastag valóságokon kívül megismerte és a maga módján értékelte az eszmék és ideálok világát is; arról is tudomást szerzett, hogy van egy, nem földi ország, a végső, nagy titkok birodalma: egy rövid életrajza, melyet egyszer különben írt, beszámol róla, mekkora hatása volt rá hívó, vallásos édesanyjának.

Mussolini 1883-ban született, férfikora forrongásának kezdete tehát az Ádua utáni korszakra esik.

A szocialista kovács fia *tanító* lett. E pályára készülve, megismerkedett Olaszország teljes szellemi örökségével. Igazgatója Giosué Carducci testvére volt. Hogy ifjú éveiben hevesen reagált minden bántásra s hogy mégis mindig komolyan törekedett a megismerésre, az még a sok szájról-szájra szálló anekdóta nélkül

is hinnivaló. Egy esztendeig volt elemi iskolai tanító szülőmegyéjében, aztán el kellett hagynia a szolgálatot, állítólag azért, mert a községi választásokon a küzdelem hevében összezúzta a választási urnát: annyira elfogta a düh azért, hogy az ellenpárt jelöltje győzött.

Elkezdődtek most a *vándorlás* évei, helyesebben igazi tanulóévei: hiszen most volt abban a korban, amelyben a polgárok fiai az egyetemre mennek. Mint szenvedélyes reformátor annyit akart, annyit tett, hogy szűk, vagy talán épen csak hogy *elég* lett neki Európa. Buzgó, feszülő, fiatal vérének türethetetlen volt az uralkodó államrend, de alkalmasint az államrendnek is Mussolini. Ezért különösen szorosnak érezte kapcsolatát a szociálizmussal, így a következő éveket nagyjából külföldön töltötte: ugyanazok az okok vezették őt kifelé, mint a francia forradalom nem egy úttörőjét, vagy Mazzinit, Stein bárót, Marx-ot, Engels-t és másokat. Sőt tovább is helyes volna a párhuzam: a külföldi tartózkodás sok tekintetben ugyanolyan hatással volt őreára, mint az imént említettek.

Mussolini Svájcban vette utját. Talán a szabadságot kereste Svájcban, olyant, amilyent minden nemzetnek minden 19 éves fia áhít, aki a tudás almájába beléharapott; talán nemzetközi eszméneinek valóráváltat akarta itt meglátni: bizonyos, hogy ennél sokkal többet talált ott. Mussolini szeme rányílt már arra az igazságra, hogy még néptöredékek politikai élete sem merül ki abban, hogy valamilyen alkotmányt *elismernek* és a korok változó szokásai szerint létrejött törvényeknek *engedelmeskednek*; tudta már azt is, hogy a svájci tradíció az 1789-es eszmék patinájával futtatott be mélyeséges ellentéteket, melyeknek Mussolini a fenekéig vélt látni. Mi egyebet várhatott hát Svájcban, mint a *versengő* nemzetek küzdőterét? A svájci szociálizmusnak bizonyára az volt elméleti feladata, hogy ezt a harcot szüntesse meg a *jövőben*. S Mussolini is bizonyosan ezt tekintette feladatának.

A fasz
Az olas
A gazd
A nacio
A
na
m
ri
A hábo

Szülőf
A „La
Politik
A hábo
A hábo

A mo
A fasi
„A bü
A fasi
A fasi
Krizis
A fasi
A fasi
A fasi

TARTALOM

I. OLASZORSZÁG A FASIZMUS ELŐTT

II. A FASIZMUS GYÖKEREI.

A fasizmus előtti kor s a fasizmus kora kapcsolatai

Az olasz népegység eszméje, az eszme hatása

A gazdasági expanzionizmus

A nacionalizmus tana

A nacionalizmus feladata — A nacionalizmus államelmélete — A nacionalizmus belpolitikája — A nacionalizmus külpolitikája — A nacionalizmus jelentősége — A mozgalom eredményei — Nacionalizmus és imperializmus

A háború szelleme

III. A FASIZMUS KELETKEZÉSE.

EISŐ RÉSZ: MUSSOLINI.

Szülföldje és ifjúsága

A „La Lotta di Classe“ és az „Avanti“

Politikai megtérése

A háború

A háborút közvetlenül követő idő

MASODIK RÉSZ: A FASISZTA MOZGALOM.

A mozgalom kezdete és első éve

A fasizmus és bolsevizmus erőrekapása és harca

„A büntető expedíciók“

A fasiszták erő kifejtésének következményei

A fasizmus és a parlament

Krizisek a fasizmusban; pártalakítás

A fasiszta szakszervezetek

A fasizmus külpolitikai alapelvei

A fasizmus kezébe keríti az államhatalmat

IV. A FASISZTA ÁLLAM.

Mussolini elvállalja a feladatot — Nehézségek

A fasiszta állam kialakítása

A rend és a nyugalom helyreállítása — Állásfoglalás az alkotmánnyal és a parlamenttel szemben — A kormányzati teljhatalom — A választói reform — A választások előkészítése és sikere — A pártok bomlása — A fasiszta szervezet beillesztése az államba: a faszizmus a kormányzatban és a közigazgatásban — A fasiszta milícia és a fasiszta szakszervezetek az államban

A fasisztapárt a fasiszta államban

A fasiszta kormányzat

A belpolitika — Iskola- és nevelésügy — Közigazgatás — Véderő — A gazdasági politika: a kormányzat viszonya a munkához — A fasiszta állam pénzügyi politikája — Egyházpolitika: a vallás és a faszizmus — Mussolini és a katolicizmus — A vatikán magatartása — A római kérdés — Külpolitika: az antanthoz való viszony — A fasiszta külpolitika alapelvei: határpolitika — Népeségi politika — Gyarmatpolitika — Biztonsági politika; terjeszkedési politika — Külpolitikai tevékenységük Európában — Kereskedelmi szerződések — Olaszország és Franciaország — Olaszország és Angolország — Az olasz külpolitika a megnövekedett Balkánnal szemben — Az olasz külpolitika a Földközi-tengeren és Oroszországgal szemben — Németországgal szemben

V. A FASISZTA ÁLLAM MEGVÉDÉSÉÉRT VIVOTT HARC

A Matteotti-élet más helyzetet teremt

A fasiszta államot fenyegető veszedelmek

A Matteotti-élet

Az ellenzék támadásai: Mussolini védekezése

A faszizmus alkotásai — A szocializmus bosszúja — A legújabb események

A FASIZMUS ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

A faszizmus, mint nyugat-európai tünet — Európa állásfoglalása

Földrajzi névmutató

Névmutató

Tárgymutató